

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2012/1390

Bergen 09.01.2013

Arkivnr. 563

Løpenr. 148/2013

VISER TIL MOTTATTE KONSEKVENsutREDNINGER FRA OLJEDIREKTORATET - BER OM INNSPILL

Viser til brev fra OED av 15.10.2012 der det ble bedt om kommentarer innen 16. januar 2013 samt til FKDs brev av 18. oktober der de ber om å få innspill fra underliggende etater senest 10. januar 2013.

Havforskningsinstituttet (HI) har vurdert den forelagte KU-en med vekt på effekter på det marine miljø. Temaer som ligger utenfor HI sitt ansvarsområde – fiskeri, sjøfugl, strandsone, økonomiske effekter har vi ikke kommentert.

Generelt er det en grundig utredning som omhandler hele spekteret av effekter på det marine miljø. Det er spesielt positivt at utredningen baserer seg på et oppdatert kunnskapsgrunnlag om det marine miljø i området samt at de mest oppdaterte datasett er benyttet i de underliggende analysene (eks. Miljørisikoanalysene). Havforskningsinstituttet har utarbeidet en av grunnlagsrapportene: "Kunnskap om marine naturressurser i Barentshavet Sørøst" (Fosså et al. 2012).

Generelle kommentarer

Kunnskap om effekter av produsert vann på det marine miljø er fortsatt ikke avklart, og vi er kritiske til hvordan man i konsekvensutredningen bruker resultatene fra PROOFNY programmet i NFR til å ufarliggjøre de potensielle miljøeffektene (se spesifikk omtale av kapittel 4 under). Produsert vann inneholder giftstoffer, utslippene er omfattende og langvarige, samtidig som det foreligger effektive og utprøvde teknologier for rensing og reinjeksjon som gjør det mulig å oppnå null fysiske utslipp til sjø. Havforskningsinstituttet mener at mulighetene for å oppnå null fysiske utslipp ikke er tilstrekkelig belyst i KU-en, og man har heller ikke diskutert fordelene i en føre-vår kontekst ved å innføre et slikt strengt utslippsregime – likt det som var implementert i forvaltningsplanen for Barentshavet 2006-2011 før revisjonen.

I miljørisikoanalysen (kap 6) benytter KU-en MIRA-metoden for å belyse konsekvenspotensialet på det marine miljø. HI har lenge vært kritiske til MIRA metoden fordi den ikke godt nok tar hensyn til kompliserte økologiske prosesser som romlig-temporære

variasjon i overlevelse av fiskelarver. Vi har derfor vært pådrivere for at det utvikles økologisk mer korrekte og robuste risikoanalyseverktøy. Fremt til slik er tilgjengelige er det vår vurdering at MIRA metoden kun gir resultater som egner seg for en relativ sammenligning av konsekvens og risiko mellom de ulike scenariene.

Spesifikke kommentarer

Sammendraget

I fjerde avsnitt på side 7 (om fiskerivirksomheten) er kvalfangst ikke nevnt – området er viktig fangstområde om sommeren.

I tredje siste avsnitt på side 7 står det noe om konsekvenspotensialet for marine pattedyr – her burde det også tilføyes at dette er viktige beiteområder for bardekval og springere om sommeren.

Kap 2,

Seksjon 2.2.3 "Levende ressurser i området" (side 28): må det presiseres at ut av de om lag 300 bunndyrarter (makrobentiske) i Barentshavet, overvåker HI, på nåværende tidspunkt, kun de større megafauna artene i området regelmessig (Fosså (red), 2012).

Det må presiseres at MAREANO vil kunne gi det fulle bilde av hvilke makrobentiske arter som finnes i området, og da, når disse fremtidige undersøkelsene er avsluttet, supplere opp med denne manglende informasjonen som vi på nåværende tidspunkt lider under.

Det må også presiseres hva som menes med "*andre spesielle arter eller habitatforekomster i området*".

Seksjon 2.2.3 om Sjøpattedyr (side 31): Under *Sel* kan det godt tilføyes at havert bruker deler av området som beiteområde. Under *Hval* bør også nise nevnes på linje med kvitnos.

I delen om Snøkrabbe (side 31) må det presiseres at snøkrabben har potensial til å øke til store populasjoner også i området.

Kap 4

I seksjon 4.2.2 om effekter av produsert vann henvises det til resultatene fra PROOFNY programmet ved å sitere sammenstillingsrapporten fra Bakke et al. (2012). Sitatet fra Bakke et al 2012 som er gjengitt er hentet fra forordet til rapporten, ikke konklusjonen. I rapportens sammendrag står det (siste avsnitt, s7):

“Det er fortsatt stor usikkerhet forbundet med hvorvidt effekter på individer og samfunn i nærområdet for et utslipp har ringvirkning på større områder, populasjoner og samfunn. I prinsippet vil man aldri kunne fastslå, bare sannsynliggjøre, at langsiktige, økologiske effekter ikke vil forekomme. Bedre kunnskap om individeffekter er neppe tilstrekkelig for å forutsi effekter på høyere nivå, siden konsekvenser for bestander og samfunn sannsynligvis i langt større grad styres av sesong, populasjoners forekomst i tid og rom og oseanografiske

faktorer, enn av helsetilstand hos de individene som blir eksponert. Betydningen av slike storskalafaktorer er bare i liten grad studert, men selv om betydningen blir bedre kjent, vil muligheten for å forutsi konsekvenser av et utslipp også være betinget av forutsigbare variasjoner.”

Det er derfor etter vårt syn feil å avskrive mulige langtidseffekter slik det er gjort både i 4.2.2 og i 4.2.4 (ref til Larsen m fl. 2012) . PROOFNY har ikke kunnet konkludere entydig, og nyere internasjonal forskning viser effektgrenser som ligger langt under det man tidligere har antatt.

4.5 Andre miljøkonsekvenser

Mulige konsekvenser av kunstig lys på oljeinstallasjoner til havs burde vært utredet. Vil ikke en "lysmast" som en boreplattform jo vil være i den polare mørketiden, kunne påvirke fisk i området?

Seksjon 4.5.2 om "Marin Støy" gir en dekkende omtale av temaet og illustrerer godt at det fortsatt er betydelige kunnskapsmangler knyttet til feltet.

Seksjon 4.6 omtale av samlet miljøbelastning fra petroleumsindustrien konkluderer med at denne kan ha meget lokal karakter. Vi mener at man her tar for lett på mulige langtidsvirkninger av utslipp av produsert vann. Selv om utslippene er små sammenlignet med Nordsjøen (Tampen) mener vi at man ut fra resultatene fra PROOFNY og annen ny forskning ikke avskrive langtidseffekter.

Kap 5

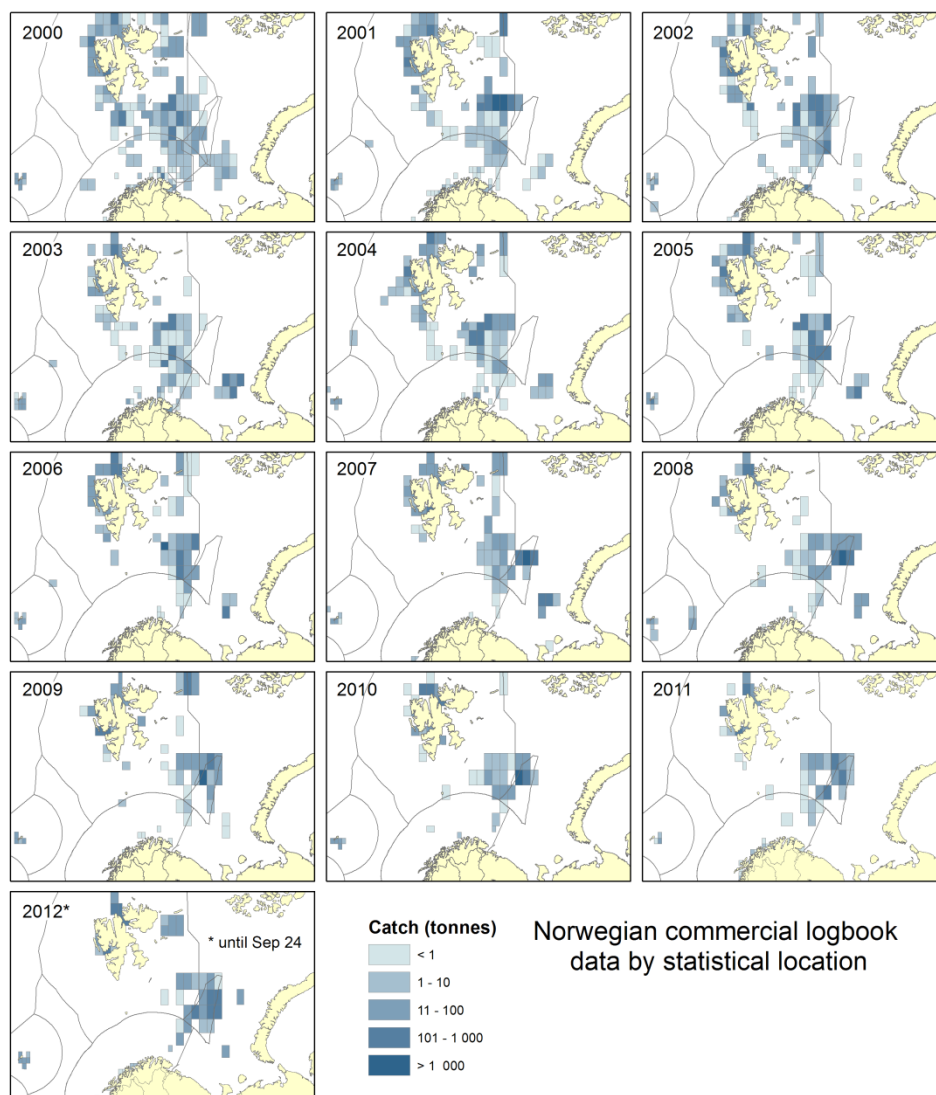
Seksjon 5.1, under **Statusbeskrivelse og utvikling** (side 73) burde det være omtalt at det drives fangst av vågehval i perioden mai-august. Det aktuelle området inneholder gode hvalfelt.

Seksjon 5.1 - rekefiske: I KUen står det:

"Rekefiske i Barentshavet har generelt avtatt de senere årene på grunn av lave priser. Størstedelen av rekene fra Barentshavet tas i området rundt Svalbard, men varierende rekefiske skjer i fjordene og på kystnære felt, fortrinnsvis med mindre båter. Med økte priser på reke kan det igjen bli økende interesse for å fiske etter reker, også innen utredningsområdet."

Teksten gir inntrykk av at fisket bare foregår rundt Svalbard, mens det faktisk er det sentrale Barentshavet som er det viktigst rekeområdet, og at det derfor også fiskes reke i utredningsområdet.

Fordelingen av fisket basert på informasjon fra dagbøker er som følger (figur 1).

Figur 1. Fordeling av rekefangster fra norske fiskefartøy i perioden 2000-2012 basert på informasjon fra loggbøker (fra Hvingel et al 2012)

HI foreslår at teksten endres til:

"Reke-trålfisket i Barentshavet har generelt avtatt de senere årene av økonomiske årsaker. Størstedelen av rekene fra Barentshavet tas i området rundt Svalbard og i det sentrale Barentshavet, men varierende reke-tråling skjer også i fjordene og på kystnære felt, fortrinnsvis med mindre båter. Trålfisket har i enkelte år tatt opp mot 30-50 % av de årlige fangstene i Barentshavet i utredningsområdet. I de senere årene (siden 2004) har fangstandelen ligget på 5-15%, delvis som følge av at området ikke har vært tilgjengelig for fiske på grunn av stengning (for høy innblanding av fiskeyngel). Med økte priser på reke kan det igjen bli økende interesse for å fiske etter reker, også innen utredningsområdet."

Figurtekstene til figur 5-3 og 5-4 er byttet om. Figur 5-3 viser konvensjonelle redskap mens figur 5-4 viser trål.

Kap 6

Seksjon 6.1.1 Utslipprate

Vi registrerer at den maksimale utslippsraten man har valg å bruke i modelleringen er 1500m³/d av oljetypen Goliat (kobbe). Dette er lavere enn den maksimale utslippsraten (4500 m³/d) som er benyttet i forvaltningsplanen for Barentshavet og betydelig lavere enn utslippsratene som er benyttet i KU for Goliat Feltet (1947 – 20729 m³/d, med 4804 m³/d som vektet middelerverdi). Ut fra en føre-vår tilnærming virker det underlig at man i KUen har benyttet lavere rater enn i forvaltningsplanarbeidet. Dette vanskeliggjør også sammenligning med av resultater fra KUen med risikoanalyser gjort for hele forvaltningsplanområdet.

Seksjon 6.1.2

Panelene i figur 6-4 virker feilnummerert, eller så er det feil i figurteksten. Slik det står nå gir det minste utslippet (1-100 tonn) det største influensområdet.

Seksjon 6.2.4 om "Konsekvenspotensial for marine pattedyr" gir en god beskrivelse av konsekvenser for sjøpattedyr, der man i verste tilfelle kan får betydelige konsekvens (3-10 års restitusjonstid for sel og isbjørn langs iskanten).

Seksjon 6.2.6 Konsekvenser for plankton, fisk og bunndyr

MIRA metoden viser et lavt konsekvenspotensiale for plankton, fisk og bunndyr. Som en relativ sammenligning er dette nok korrekt, men som et absolutt resultat som lar seg sammenligne med konsekvenser andre steder (i andre utredninger) egner det seg nok ikke. Samtidig er det rimelig å anta at konsekvensene av et akuttutslipp vil være mindre i Barentshavet SØ enn i eksempelvis Tromsøflaket eller Lofoten – Vesterålen av den grunn at de sårbare ressursene (fiskelarvene) i KU området er spredt utover et mye større område og at et enkelt oljeutslipp kun vil ramme en liten del av deres utbredelsesområde.

I seksjon 6.4 om "Konsekvenser for fiskerivirksomhet" (side 97-98) burde også kvalfangsten vært nevnt.

Vennlig hilsen

Harald Loeng
Forskningsdirektør

Erik Olsen
Leder, forskningsprogram olje-fisk